

AFET YÖNETİMİ EĞİTİMİ NİÇİN GEREKLİ?*

Hayriye ŞENGÜN^a

Murat KÜÇÜKŞEN^b

Öz

Türkiye, tektonik oluşumu, jeolojik yapısı, topografyası ve meteorolojik özellikleri gibi nedenlerle, her zaman çeşitli doğal afet tehlikelerine sahip olan bir ülke olmuştur. Depremlerin en önemli afet olduğu ülkemizde nüfusun %92'si, yerleşim bölgelerinin % 95'i ve sanayi tesislerinin önemli bölümü bu deprem bölgelerinde bulunmaktadır.

Her yıl giderek artan can ve mal kayıplarının yanında, milyarlarca dolar ekonomik kayıp meydana gelmektedir. Can kayıplarının büyük çoğunluğu bilinçsizlik, tedbirsizlik ve denetimsizlikten kaynaklanmaktadır. Çok yönlü ve çok disiplinli bir eğitimi gerektiren afet olgusunun, eğitim süreçlerinde yeterince yer almamaktadır. Bu ise bilinçli toplum yetiştirilmesi sürecindeki en önemli eksikliklerden birisidir. Ülkemizde kamu yöneticisi yetiştiren kamu yönetimi veya siyaset bilimi ve kamu yönetimi bölümlerinde afet farkındalığını arttıracak, afetin çok boyutlu yönetim anlayışı içerisinde bir içerikle eğitimi gerçekleştirecek bir müfredat programı yeterince yer almamaktadır. Bazı üniversitelerde lisans düzeyinde yer alan afet yönetimi dersinin afetin boyutlarının düşünülerek yer almasının gerekliliği ortadadır.

Bu çalışmada, afet yönetimi eğitiminin gerekliliği, afetin bütün boyutları ile irdeleneceği içeriğe sahip derslerin kamu yönetimi ve siyaset bilimi ve kamu yönetimi bölümlerinde yer almasının önemi, afet gerçeği, ilgili literatür ve üniversitelerin programları incelenerek ortaya konulmaktadır. Çalışmanın çıktısı

* Bu makale, 21-23 Şubat 2019 tarihleri arasında Nuh Naci Yazgan Üniversitesi'nde düzenlenen 16. Kamu Yönetimi Forumu'nda (KAYFOR 16) sunulan ve özet metin olarak yayımlanan bildirinin genişletilmiş halidir.

^a Doç. Dr., Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, hsengun@bayburt.edu.tr

^b Öğr. Gör., Bayburt Üniversitesi, Demirözü Meslek Yüksek Okulu, muratkucuksen@bayburt.edu.tr

afet yönetimi derslerinin toplumsal farkındalık, zarar azaltma süreçlerine etkisi bağlamında ortaya konulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Yönetimi, Afet, Afet Yönetimi, Afet Yönetimi Müfredatı.

Giriş

Dünyanın oluşumundan bu yana birçok uygarlığın yok oluşuna, birçoğunun yer deęiőtirmesine yol açan afet olgusu, günümüzde kentleşmenin geldiği düzeyin de etkisiyle önemli bir sorun olarak görölmektedir. Afet zararları karşısında gereken çabanın gösterilmesi Birleşmiş Milletlerin 1960 yılından bu yana birçok genel kurul kararlarına yansımıştır. Ulusal düzeyde de tarihinde çok önemli deprem, sel ve heyelanlar yaşanan ölkemiz, gerek coğrafi konumu gerekse çarpık ve plansız kentleşmenin etkisiyle her yıl çok sayıda can kaybının yanı sıra milyarlarca ABD doları ekonomik kayıp yaşamaktadır.

Günümüzde uluslararası boyutta çözüm aranan iklim değişikliği sorunu afet olgusunun boyutlarının ne denli olumsuz ölçüde değişebileceğine gerekçe oluşturmaktadır. Son yıllarda yaşanan düzensiz yağışlar, yetersiz altyapı ve çarpık kentleşme ile özellikle büyük kentlerde yaşamı zaman zaman durma noktasına getirmiştir. Kent içi sellerin yerel yönetimlerin uygulamalarıyla yakından ilgili olduğu muhakkaktır. Kaderci bir yaklaşımla afetleri algılamaya çalışan toplumun afetlerin oluşmasını neden- sonuç ilişkisi içerisinde değerlendirmesi beklenemez.

Eğitimin yaşamın her alanında, doğru davranışın edinilmesi sürecindeki etkisi bilinmektedir. Yıllardır afetler karşısında hala yetersiz kalınmasında, afet sırasında ve afet sonrasında çok sayıda can ve mal kaybı yaşanmasında bilinçsiz davranışlar en etkili unsur olarak ortaya çıkmaktadır. Gerek ilk ve orta eğitimde gerekse yüksek öğrenimde afet eğitiminin yeterince yer almaması, afet riski çok yüksek olan Türkiye'nin kayıplarının artmasına neden olacaktır. Kamu yönetimi eğitimi veren büyük kentlerdeki üniversiteler içerisinde, afet yönetimi konuları kentleşme dersinin içeriği ile sınırlı kalmakta, müfredat programlarında lisans düzeyinde zorunlu veya seçmeli ayrı bir ders olarak yer almamaktadır.

Bu çalışmada, eğitimin üst aşaması olan üniversite eğitiminde afet farkındalığı oluşturmanın, kamu yönetiminin çeşitli alanlarında görev alacaklara afet yönetimi hakkında gereken bilgilerin verilmesinin can ve mal kaybını en aza indirme noktasında ne denli önemli bir yere sahip olduğunun

ortaya konması amaçlanmıştır. Çalışmanın kapsamı üniversitelerin kamu yönetimi ve siyaset bilimi veya kamu yönetimi bölümlerinin müfredatlarına afet yönetimi içerikli derslerin zorunlu veya seçmeli ders olarak konulmasını tartışmakla sınırlıdır. Konu ile ilgili literatür ve üniversitelerin programlarında araştırma yapılarak, bu konuda Türkiye'deki mevcut durum ortaya konulmakta ve üniversitelerin ders müfredatlarında neden afet yönetimi ile ilgili konuların olması gerektiği tartışılmaktadır.

A. Kavramsal Açıklamalar

Afetler, dünyanın var oluşundan bu yana görülmektedir. Olumsuz etkiler ortaya çıkaran bu durum birçok uygarlığın yıkılmasının nedeni olmuştur.

1. Afet Kavramı

Afet olgusu ister doğanın iç dinamiği ile oluşsun, isterse teknolojinin kullanım sürecinde insan faktörünün etkisiyle meydana gelsin, sonuçları neden olduğu can ve mal kaybıyla anılacaktır. Kavramsal olarak bakıldığında afet, oluşumuyla toplumun tamamını veya bir kısmını etkileyen, fiziksel, ekonomik, sosyal ve psikolojik zararlar ortaya çıkaran, süregiden yaşamı kesintiye uğratıp, üstesinden gelinmesi için yerel güçlerin yetmediği hallerde dışarıdan destek alınan, doğa kaynaklı veya teknoloji- insan kaynaklı olayların ortaya koyduğu sonuçlar olarak açıklanabilmektedir. AFAD1 tarafından yayımlanan Açıklamalı Afet Yönetimi Terimleri Sözlüğüne göre ise afet, toplumun tamamı veya belli kesimleri için fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplar doğuran, normal hayatı ve insan faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan, etkilenen toplumun baş etme kapasitesinin yeterli olmadığı doğa, teknoloji veya insan kaynaklı olayların sonucu (AFAD, 2014; 24) şeklinde tanımlanmaktadır. Karaman, AFAD sözlüğünde yapılan tanıma afetlerin flora ve faunaya olan etkisini de dahil ederek, afetin sadece insanlar için değil, doğadaki bütün canlılar için olumsuz etkilerinin önemine dikkat çekmektedir (Karaman, 2017; 1).

Afetlerin doğa kaynaklı olanları; deprem, sel, heyelan, çığ, tsunami, volkan patlaması vb. olarak sıralanabilir. Teknoloji ve/veya insan kaynaklı afetler ise, büyük endüstriyel kazalar, nükleer patlamalar, biyolojik silahlar, iklim değişikliği vb. olarak sıralanabilir. Kentlerin çarpık gelişmesi, kentte yaşayanların her geçen gün artması, afetler konusunda kentleri dayanıksız ve afet etkilerine açık hale getirmektedir.

2. Afet Yönetimi

Yönetim kavramsal olarak en basit şekilde başkalarının aracılığından yararlanarak başkalarına iş gördürme etkinliği olarak açıklanabilir. Ancak yönetim olgusu, kaynakların insanlar tarafından belli amaçlara ulaşmak için doğru bir şekilde kullanılmasını içerir. Afet yönetimi kavramını bu bağlamda değerlendirdiğimizde, bütün kaynakların en fazla insan canını sağ kurtarmak, kayıpları en aza indirecek önlemleri almak, eldeki kaynakları doğru ve zamanında kullanarak zararı en aza indirme süreci olarak tanımlanabilir (Eren, 2011; 3). Yönetim sürecinin bileşenleri olarak planlama, örgütleme, yöneltme, denetleme süreçlerinin başarısı afet yönetiminin başarısında temel belirleyicidir.

Afet yönetimi, toplumun Anayasa'nın 56. Maddesinin öngördüğü sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkının gerçekleşmesini zorlaştıran ve ortadan kaldıran sürecin tanısından başlayarak, planlanması ve yönetimidir (Karaman, 2017; 2). Gerek yönetsel olarak insan merkezli afet yönetimi tanımı, gerek se doğadaki bütün varlıkları dikkate alan doğa merkezli bir afet yönetimi yaklaşımı, afet tehlikesi içeren riskli alanların belirlenmesi, doğal, teknolojik ve sosyo- politik koşulların denetimi, akılcı bir planlama ve politika yöntemlerinin geliştirilmesini gerektirmektedir. Afet yönetimi; karar alıcı ve uygulayıcıların eğitiminin de düşünüldüğü, süreçteki bütün ayrıntıların dikkate alınarak yönlendirilme yapılması, toplumda farkındalığın arttırılması ve bunun bir kültür olarak benimsetilmesini içeren, planlamadan denetime kadar olan uğraşları kapsayan, merkezinde de kamu yönetiminin yer aldığı, disiplinlerarası bir çalışmadır (Karaman, 2017; 3).

AFAD tarafından hazırlanan sözlükte ise afet yönetimi "Afetlerin önlenmesi ve zararlarının azaltılması amacıyla, afet öncesi, sırası ve sonrasında alınması gereken önlemler ve yapılması gereken çalışmaların planlanması, yönlendirilmesi, koordine edilmesi, desteklenmesi ve etkin olarak uygulanabilmesi için toplumun tüm kurum ve kuruluşlarıyla, imkân ve kaynaklarının belirlenen stratejik hedefler ve öncelikler doğrultusunda kullanılmasını gerektiren, çok yönlü, çok disiplinli ve çok aktörlü, dinamik ve karmaşık bir yönetim süreci (AFAD, 2014; 33)" olarak tanımlanmaktadır. Afet yönetimi, kamu yönetiminin her hangi bir alanı ile benzeşmeyen farklı özellikleri ve farklı boyutları olan bir yönetim alanıdır. Yönetim sürecinde yönetim, sağlık, işletme, ekonomi, mühendislik, coğrafya ve psikoloji gibi çok farklı disiplinlerin yöntemlerini içinde barındırmaktadır. Bu süreç afetlerin neden olduğu zararların önlenmesi veya en aza indirilmesi amacıyla tehlike ve

risklerin önceden belirlenip, gerekli önlemlerin alınmasını, etkin müdahale ve eşgüdümün sağlanmasını, afet meydana geldikten sonra iyileştirme ve yeniden yapım çalışmalarının bir bütünlük içerisinde yürütülmesini öngörmektedir. Yapılan çalışmaların çok disiplinli olması yanında bir biri içine geçmiş, birbirini izlemek zorunluluğu olan ve bir önceki aşamada yapılan çalışmaların büyük ölçüde bir sonraki aşamada yapılacak olan çalışmaları belirlediği ve bu nedenle de bir döngü biçiminde ifadesini bulmaktadır.

3. Afet Eğitimi

Afet nedeniyle zarar görebilirliğin ve afet zararının büyük boyutlara ulaşmasının en temel nedenleri arasında toplumun bütün kesimlerindeki afet bilinci, bilgi ve eğitim eksikliğidir. Yaşam alanlarıyla ilgili olarak ne tür tehlikelerle karşı karşıya olduğu ve bunların zararlarının azaltılabilmesi için bireysel, yerel, kurumsal ve toplumsal ölçekte neler yapması gerektiğini bilmeyen insan topluluklarının afet olarak nitelendirilebilecek her türlü olayla karşılaştığında büyük kayıp ve zararlara uğraması ve olayın afet sonucunu doğurması kaçınılmazdır. Afet yönetiminin başarılı bir şekilde uygulanması, bu süreçte çalışanların bilgili ve becerikli olmalarını gerektirdiği gibi, afetle yüz yüze kalacak olan halkın da bilinçli, afet olgusunun farkında olması gerekir. Burada söz konusu olan eğitim yaklaşımı, her düzeydeki toplum kesiminin eğitim sürecinde yer almasını ve sakinlik kültürünün oluşmasına olanak sağlayacak bir çaba içerisinde olunmasını gerektirmektedir.

Afet eğitimi sadece örgün eğitimin değil, yaşam boyu öğrenme eğitiminin temel bileşeni olmak zorundadır (Thayaparan vd. 2014; 654). Uluslararası afet zirvelerinde de vurgulandığı gibi, afet yönetimi sürecindeki zarar azaltma çalışmaları bağlamında büyük bir yoğunluk ve ağırlıkla, her düzeydeki halkı ve her düzeydeki yetkilileri bilgilendirme ve bilinçlendirmeyi amaçlayan eğitim çalışmalarına yönlendirilmesi bir zorunluluktur (Ergünay, 2009; 16). Ancak, afet yönetimi eğitiminin karmaşık ve çok disiplinli doğası, yükseköğretim kurumlarında verilmesi söz konusu olan resmi müfredatla sınırlı eğitimin, belirli ölçüde esneklik gerektiren afet çeşitliliğine uygun afet eğitiminin başarısını etkileyebilecektir (Thayaparan vd. 2014; 656).

Afetlerden kaçınmak zor olmasına karşın, afetlerin olumsuz etkilerinin ve zararlarının azaltılmasında, toplumun bilgili ve eğitilmiş olmaları sağlanarak önleyebiliriz (Ivanov ve Cvetkovic, 2014; 119) . Afet yönetimi sürecinde kadınların ve çocukların da yaşamını koruyacak bilgiye ve önlem alma kapasitesine sahip olmaları çok önemlidir. İlk ve orta öğretimde verilen afet

farkındalık ve zarar azaltma eğitimlerinin önemi yadsınamaz. Ancak yaşam boyu eğitimin konusu olan afetler, üniversite eğitimi sürecinde hem farkındalığı yüksek bireyler yetiştirilmesi hem de afet yönetimi süreçlerinde görev alacakların bilgi ve birikime sahip olmalarını bakımından çok önemli role sahiptir.

Üniversitenin bir kurum olarak rolü, afet döngüsünün tüm aşamalarını kapsamaktadır. Bir eğitim ve araştırma kurumu olarak, üniversite, topluma geniş ölçüde katkıda bulunmak misyonuyla görevlendirildiği için tüm aşamalara dahil olmak zorundadır. Bununla birlikte, üniversite çoğunlukla fon sağlama ve acil gönüllü destek hizmetleri ile sınırlı kalabilmektedir. Sınırlamayı göz önünde bulundurarak, üniversite, özellikle, afetlerle ilgili araştırma ve eğitim enstitüsü, politika önerileri, yerel topluluğun bir üyesi olarak yeniden yapılanma sürecine dahil olmak, kamu rolü üstlenmek gibi akademik katkılar konusunda yardım sunabilecek bir niteliktedir (Ahmad, 2007). Üniversitelerin bu rollerinin yanı sıra afet yönetimi eğitiminin de önemli bir aktörü olması kaçınılmazdır. Bu nedenle kamu yönetimi eğitimi içerisinde afet yönetimi eğitimi müfredatının kapsamlı bir şekilde programa dahil edilmesi önem taşımaktadır.

B. Türkiye'nin Afet Gerçeği

Türkiye coğrafyası da jeolojik, topoğrafik ve iklimsel nitelikleri gereği çok sayıda ve farklı büyüklüklerde doğa orijinli afetlerin gerçekleştiği bir yer olmuştur. (Özmen ve Gökçe, 2018; 20) Tarihsel olarak Marmara Denizi ve çevresinde çok önemli depremlerin olduğu bilgisine ulaşılmaktadır. Bu denli depremlere maruz kalınması, Anadolu coğrafyasının deprem üreten diri fayların bulunduğu, önemli deprem zonlarının yıkıcı depremler ürettiği bir tektonik yapıya sahip olmasından kaynaklanmaktadır (Gündoğdu, 2018; 65). Özmen ve Gökçe (2018)'nin Afet İşleri Genel Müdürlüğü kaynaklarından yararlanarak, konut yıkımları verilerinden yararlanarak yaptıkları çalışmada, ülkemizi etkileyen en önemli afetin depremler olduğu görülmektedir. Depremleri, heyelan, sel, kaya düşmesi ve çığların neden olduğu kayıplar izlemektedir. Uluslararası afet istatistiklerini gösteren veri tabanı EM-DAT'tan yararlanarak hazırlanan tabloda da görüleceği gibi depremler konut yıkımlarının yanı sıra önemli ölçüde can kayıplarına da neden olmaktadır.

Kaynağı doğal ya da insan olsun, afet olgusu nedeniyle yaşanan can ve mal kayıpları, önemli sorun olmaktadır. Doğrudan ekonomik kayıpların oranı, Marmara Depremlerinde olduğu gibi kalkınma sürecini kesintiye uğratacak

boyutlarda oluşabilmektedir. Afet nedeniyle üretim kaybı, pazar kaybı, işsizlik gibi sorunlar dolaylı ekonomik kayıplar olarak kalkınma sürecine olumsuz etki etmektedir.

Tablo 1. Türkiye’de son yüzyılda meydana gelmiş önemli depremler

Deprem Adı	Tarihi	Can Kaybı Sayısı
Malazgirt Depremi	29.04.1903	6 000
Burdur Depremi	03.10.1914	4 000
Erzincan Depremi	27.12.1939	32 962
Niksar-Erbaa Depremi	20.12.1942	3 000
Tosya- Ladik Depremi	26.11.1943	4 000
Bolu-Gerede Depremi	01.02.1944	3 959
Muş-Varto Depremi	19.08.1966	2 394
Lice Depremi	06.09.1975	2 385
Çaldıran-Muradiye Depremi	24.11.1976	3 840
Erzincan Depremi	13.03.1992	653
İzmit Körfezi Depremi	17.08.1999	17 127
Van Depremleri	23.10.2011	700

Kaynak: (EM-DAT, 2018) ve (Özmen, Gökçe, 2018; 20)

Son yıllarda etkisini giderek arttıran, kentsel altyapı yetersizlikleri ile de birleşince can kayıplarına neden olan seller ülkemizin afet sıralamasındaki önemini korumaktadır. Kent yöneticilerinin her geçen gün kentlerin daha fazla betonlaşmasına, kentlerdeki yığılmanın daha da artmasına neden olmasıyla da hız kazanmakta, ortaya çıkan olumsuz sonuçlar ise fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıpların gerekçesini oluşturmaktadır. 2010-2017 yılları arasında 593 su baskını olayı meydana gelmiş; 97 kişi yaşamını kaybetmiş, 104 kişi yaralanmış; 20 743 konut hasar görmüştür. Sel baskınlarını 327 olayla heyelanlar, 74 olayla çığlar, 47 olayla fırtına izlemektedir. İklim değişikliğini tetikleyen, doğanın tahrip olmasına yol açan yangın olaylarının sayısı da bu süre aralığında 888 adet gerçekleşmiştir.

C. Eğitimin Afet Zararlarını Azaltmadaki Rolü

Afet riskinin azaltılması çabaları, doğal afetlerin istenmeyen etkilerini azaltabilmekte, ancak yüzde yüz koruma sağlayamamaktadır. Olası bir doğal afet durumunda meydana gelecek riskleri kabul edilebilir seviyelere getirmek için önlemler almaya devam edilmesi gerekmektedir. Bu nedenle toplumun, yaşamlarını tehlikeye atabilecek ve kendilerini nasıl koruyacaklarını, acil durumlarda nasıl davranacaklarını öğrenebilecekleri tüm olası tehlikeler ve

riskler konusunda sistematik, zamanında ve profesyonel olarak bilgilendirilmeleri gerekir.

Ülkemizde afetlere ilişkin çalışmaların toplum tabanlı olmaması, kurumların tek tek söz sahibi olmaları, halkın bu süreçte paydaş olarak görülmemesi, sadece “afetzedede” olarak kabul edilmesi afet eğitiminin sadece arama kurtarma ile sınırlı kalması (Kadıoğlu, 2011; 2) bu konudaki eğitim eksikliğinin bir yansımasıdır. Özellikle deprem kaynaklı yıkımların sık yaşandığı ülkemizde depreme dayanıklı yapı tasarımının önemi açıktır. Dayanıklı yapı üretilmesinin ve denetiminin önemi kadar, afet veya acil durumun yönetilmesi, bütün aşamalarında afet yönetimini bilen yönetici ve çalışanların olması, can ve mal kayıplarını azaltma konusunda atılacak önemli adımlardan birisidir.

Erzincan (1992) Depremi sonrasında üniversitelerin inşaat mühendisliği bölümlerinde “Yapı Mekaniği”, “Deprem Mühendisliği” gibi ana bilim dalları, mühendislik eğitiminde depremin bina yapı sistemine uygulanması, deprem zararlarını en aza indirmeye yönelik içerikler kazandırılması, deprem yönetmeliklerinin öğrencilere öğretilmesi konularında seçmeli ve zorunlu derslerin konulması gerektiği tartışmaları yapılmış (Aydinoğlu vd., 1996; 324-328). İnşaat mühendisliği alanındaki bu ve benzeri dersler 1999 depremlerinden sonra birçok üniversitede mühendislik bilimlerinde seçmeli ders olarak müfredata katılmıştır. Ayrıca birçok teknik üniversite bünyesinde Rektörlüklere bağlı Afet Yönetimi Merkezleri (AYM) kurulmuştur. Bunlara ilk örnekler olarak ODTÜ, İTÜ ve Gazi Üniversitesi AYM verilebilir. Araştırmacıların çalışmalarının kamuoyuyla paylaşılmasının yanı sıra üniversite öğrencilerinin farkındalıklarının arttırılmasında, afet yönetimi ile ilgili gelişmelerin güncel tutulmasında ODTÜ AYM’nin her yıl düzenli olarak yaptığı Yuvarlak Masa Toplantıları dikkate alınmaya değer bir etkinliktir. Bu merkez toplumun her kesimine ulaşacak şekilde Web Tabanlı Doğal Afet Eğitimi programları düzenlemektedir. Bu eğitimin başarıyla tamamlanması halinde sertifika verilmektedir (Erkan, 2007; 125).

1. Kamu Yönetimi Eğitimi İçinde Afet Eğitiminin Önemi

Yükseköğretimin temel amacı, kurumsal ve akademik özerklik çerçevesinde bilimsel bilgi ve teknoloji üretmek, eğitim ve hizmet vermek, ülkede ihtiyaç duyulan nitelikli insan gücünü yetiştirmektir (Gül ve diğerleri, 2017). Üniversiteler evrensel geçerliliği olan ve evrensel gerçeği araştıran kurumlar olarak bilimsel gerçeği araştırma sürecinde genç insan kaynağını

kullanarak, ülkelerin gelişmesinde önemli bir role sahiptirler. Ülkelerin gelişmişlik karşılaştırılmasında üniversitelerinin tarihsel geçmişi, ne kadar süredir var olduğu dikkate alınan bir olgudur. Üniversite eğitiminin temelinde araştırma ve uygulama önemli yer tutmaktadır.

Yaşamın pek çok alanında üniversite eğitiminin olması, günümüz dünyasında yaşanan teknolojik gelişmelerin gençlere aktarılmasını, onların katkılarıyla daha ileriye taşınmasını sağlayacaktır. Üniversite eğitimi sürecinde, bilim alanının gerektirdiği ders müfredatı belirlenirken, öğrencilerin mezun olduklarında hizmet edecekleri alanın gerektirdiği bilgiye ulaşmalarını sağlamak temel hareket noktası olmalıdır. Bu bağlamda gerek devlet üniversitelerinin gerekse vakıf üniversitelerinin Kamu Yönetimi veya Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi gibi adlarla eğitim veren bölümlerin, kamu yönetiminin en sorunlu alanlarından birisi olan afet yönetimi ile ilgili dersin müfredatında yer alması gerekmektedir. Türkiye’de kamu yönetimi eğitimi veren 20 üniversitede sadece Sakarya Üniversitesi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi, Erzincan Üniversitesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi ve Süleyman Demirel Üniversitesinin müfredatında afet yönetimi ile ilgili dersin zorunlu veya seçmeli olarak var olduğu görülmüştür. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi gibi bazı üniversitelerin yüksek lisans ve doktora bölümlerinde zaman zaman konuyla ilgili seçmeli dersler açıldığı görülmektedir. Bu derslerin içeriği genel olarak; afet ve kriz kavramlarının etimolojik yapısı, afet ve kriz ilişkisi, süreci, kriz türleri ve özellikleri, afet ve kriz yönetiminin amacı ve önemi, afet ve kriz yönetim aşamaları ve bütünlük afet yönetimi, Türkiye’de afet mevzuatının gelişim süreci, kurumsal ve idari yapılanma, yürürlükteki temel afet mevzuatı, yerel yönetimler ve afet yönetimi uygulamaları, Kalkınma Planları ve afet yönetimi ilişkisi, yerleşim stratejileri ve konut yapılanması, yapı denetimi ve afet yönetimi ilişkisi, ülke örnekleriyle doğal afet yönetimi deneyimleri, yaşanmış olaylar ve gelecek senaryoları gibi temel konulardır (<http://debis.deu.edu.tr/ders-katalog>)

Her yıl can ve mal kaybına neden olan afetlerin bilimsel olarak araştırılıp, zararı en aza indirme konusunda kamu yönetimlerine yeni çözüm yolları sunabilmeleri bir gereksinim olarak ortada durmaktadır. Şu anda devlet üniversitelerinin dokuzunda Meslek Yüksek Okulları bünyesinde önlisans eğitimi veren Acil Yardım/Durum ve Afet Yönetimi, yedisinde Sağlık Bilimleri ve Uygulamalı Bilimler fakültelerine bağlı dört yıllık lisans eğitimi veren Acil Yardım ve Afet Yönetimi ve üç üniversitede yüksek lisans-doktora programı

veren Acil Durum ve Afet Yönetimi ile Afet Yönetimi programları bulunmaktadır. Ayrıca beş vakıf üniversitesinde önlisans eğitimi veren Acil Durum ve Afet Yönetimi bölümleri bulunmaktadır. Bunun yanı sıra bir vakıf üniversitesinde Afet Yönetimi tezli yüksek lisans programı bulunmaktadır. Uzaktan eğitim yapan Anadolu, İstanbul ve Atatürk Üniversitelerine bağlı Açık Öğretim Fakültelerinde önlisans eğitimi veren Acil Durum ve Afet Yönetimi bölümleri eğitim vermektedir (Tablo 2).

Tablo 2. Devlet ve Vakıf Üniversitelerinde Eğitim Veren Acil Durum ve Afet Yönetimi Bölümleri Tablosu

DEVLET ÜNİVERSİTELERİ (ÖRGÜN EĞİTİM)			
Üniversite Adı	Bağlı Olduğu	Fakülte/	Bölüm Adı
ÖNLİSANS DÜZEYİNDE			
Ankara Üniversitesi	Beypazarı	Meslek	Acil Durum ve Afet Yönetimi
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Altınyayla Mehmet Tuğrul MYO		Acil Durum ve Afet Yönetimi (N-İÖ)
	Bucak Sağlık Yüksekokulu		Acil Yardım ve Afet Yönetimi
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	Sağlık Hizmetleri	Meslek	Acil Durum ve Afet Yönetimi
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	Türkoğlu MYO		Acil Durum ve Afet Yönetimi
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	Kavaklıdere Şehit Mustafa Alper MYO		Acil Durum ve Afet Yönetimi
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	Van Güvenlik	Meslek	Acil Durum ve Afet Yönetimi
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	Hatay Sağlık	Meslek	Acil Yardım ve Afet Yönetimi
Selçuk Üniversitesi	Beyşehir Ali Akkanat Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu		Acil Yardım ve Afet Yönetimi
Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi	Sağlık Meslek	Yüksekokulu	Acil Yardım ve Afet Yönetimi
LİSANS DÜZEYİNDE			
Aksaray Üniversitesi	Sağlık Bilimleri	Fakültesi	Acil Yardım ve Afet Yönetimi (N-İÖ)
Bayburt Üniversitesi	Uygulamalı	Bilimler	Acil Yardım ve Afet Yönetimi (N-İÖ)
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Sağlık Bilimleri	Fakültesi	Acil Yardım ve Afet Yönetimi (N-İÖ)
Çanakkale 18 Mart Üniversitesi	Çanakkale	Sağlık	Acil Yardım ve Afet Yönetimi
	Yüksekokulu		

Afet Yönetimi Eğitimi Niçin Gerekli?

Gümüşhane Üniversitesi	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Acil Yardım ve Afet Yönetimi (N-İÖ)
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Turhal Uygulamalı Teknoloji Ve İşletmecilik Yüksekokulu	Acil Yardım ve Afet Yönetimi
Girne Amerikan Üniversitesi (KKTC)	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Acil Yardım ve Afet Yönetimi
YÜKSEK LİSANS –DOKTORA PROG. DÜZEYİNDE		
İstanbul Teknik Üniversitesi	Deprem Mühendisliği Ve Afet Yönetimi Enstitüsü	Afet ve Acil Durum Yönetimi (Tezsiz YL)
Gümüşhane Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Afet Yönetimi (Tezli YL-Doktora)
Dokuz Eylül Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Afet Yönetimi (Tezli ve Tezsiz YL-Doktora-Uzaktan.Ö)
VAKIF ÜNİVERSİTELERİ (ÖRGÜN EĞİTİM)		
Üniversite Adı	Bağlı Olduğu Fakülte/Yüksek Okul	Bölüm Adı
ÖNLİSANS DÜZEYİNDE		
Avrasya Üniversitesi (Trabzon)	Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	Acil Durum ve Afet Yönetimi (Normal ve İkinci Öğretim Düzeyinde)
Biruni Üniversitesi (İstanbul)	Meslek Yüksekokulu	Acil Durum ve Afet Yönetimi
Birüni Üniversitesi (İstanbul)	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Acil Yardım ve Afet Yönetimi (N-İÖ)
İstanbul Okan Üniversitesi	Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	Acil Durum ve Afet Yönetimi
Üsküdar Üniversitesi	Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	Acil Durum ve Afet Yönetimi
YÜKSEK LİSANS DÜZEYİNDE		
Avrasya Üniversitesi	Sağlık Bilimleri Enstitüsü-	Afet Yönetimi (Tezli YL)
AÇIK ÖĞRETİM-UZAKTAN ÖĞRETİM		
Atatürk Üniversitesi	Acil Durum ve Afet Yönetimi	
Anadolu Üniversitesi	Acil Durum ve Afet Yönetimi	
İstanbul Üniversitesi	Acil Durum ve Afet Yönetimi (UÖ)	

Kaynak: Tablolar www.yok.gov.tr'den edinilen verilerle yazarlar tarafından hazırlanmıştır.

Kamu yönetimi ile ilgili bir bölümde okumak üzere gelen öğrencinin ülkenin en önemli sorunlarından biri olan afetle ilgili olarak farkındalık eğitiminin ötesinde, yönetim boyutuyla ilgilenmesi, gelecekte başarılı afet yöneticileri yetişmesi için önemlidir. Afet yönetimi ile ilgili uzaktan eğitim programları da farkındalık eğitimlerine önemli katkı yapacak içeriklere sahip olmasına karşın, afet eğitimi daha çok alanda çalışmayı ve çeşitli uygulamaları gerektirmektedir. Lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde verilen afet

yönetimi eğitimi, kamu yönetiminin bir parçası olarak afet yönetiminde yaşanan aksaklıkların belirlenmesi ve çözüme kavuşturulması amacıyla hizmet etmelidir. Afet hizmetlerinin yönetiminin bireyi merkeze alan (Kırcı, 2008; 41) profesyonel, sorumluluk bilinci gelişmiş (Mengi, 1997; 508) yeni kamu yönetimi anlayışıyla, yönetim kavramını ve toplumun bütün kesimlerinin katılımını sağlayacak bir yaklaşımla ele alınması gerekmektedir

Kamu yönetimi eğitimi diğer pek çok eğitim alanında olduğu gibi kendi içinde de çok disiplinli bir hale gelmiştir. Bu çeşitliliğin nedenleri arasında, ülkeden ülkeye farklılık gösterse de büyük ölçüde ülke içindeki politik gelişmeler, siyasal süreçler, uluslararası düzeydeki ilişkiler, değişen kamu hizmeti talepleri, teknolojik gelişmeler vb. bu çok disiplinliyi belirlemede etkili olmaktadır. Afet gibi toplumun bütün kesimleri üzerinde olumsuz etkisi olabilecek bir olgu ile ilgili olarak kamu otoritesinin önlem alması, yönetim sürecindeki bütün faaliyetleri (zarar azaltma, hazırlık, müdahale, iyileştirme ve yeniden yapım) baştan sona yürütmesi, bu sürece özel sektörü de katması bir zorunluluktur. Kamu yönetiminin ilgili bütün birimlerini harekete geçirmek, yönetmek ve olaydan en az zararla çıkmak başarılı bir yönetim gerektirir. Başarılı yönetim ise bilgi ve deneyimle sağlanır. Bu nedenle kamu yönetimi eğitimi veren ve geleceğin kamu yöneticilerini yetiştiren bölümlerin afet yönetimi ile ilgili gerekli bilgi ve beceriyi kazandıracak eğitim alabilmesi de bir zorunluluktur.

Ülkenin en önemli risklerinin başında gelen afetlere yönelik eğitim bağlamında, devlet ve vakıf üniversitelerinde gerek ön lisans gerekse lisans ve yüksek lisans-doktora düzeyinde eğitim veren Acil Durum ve Afet Yönetimi bölümlerinin olmasının önemi yadsınamaz. Ancak çalışmanın amacında da belirtildiği gibi, kamu yönetimi ile ilgili lisans düzeyindeki bölümlerden afet yönetimi hakkında çok az şey bilerek mezun olma ihtimali önemli bir eksiklik olarak değerlendirilebilir. Birçok üniversitede bireysel çabalar ile konulan bu derslerin üniversitelerde zorunlu ders olarak okutulması için Yüksek Öğretim Kurulu'nun tavsiye kararı çıkarması, bu konuda afet riski çok yüksek olan ülke için yapılmış olumlu bir çaba olacaktır.

Kamu yönetiminde son dönemde yaşanan gelişmelerde neo- liberal politikaların etkisiyle devletin elini birçok kamu hizmetinden çekmesi, kamu hizmetinin gelişen teknoloji ve bilimsel gelişmelere koşut olarak toplumun gereksinimlerine cevap verememesi, kamu hizmeti üretiminde farklı yaklaşımları tartışmaya açmaktadır (Gül ve diğerleri, 2017). Afet hizmetlerinin

yürütülmesinde eşgüdüm sağlamaya yönelik düzenleme amacıyla, 2009 yılında afet yönetiminin üç temel kurumunun kapatılması bu kurumların afetle ilgili kurumsal hafızasının da önemli oranda kaybedilmesine yol açmıştır. Teknolojik ve sosyal gelişmelere uyum sağlamak sürecinde kurumların sıkça kimlik değiştirmesi afet deneyimi açısından olumsuzluk içermektedir. Kamu yönetimi bölümlerinin, afet yönetimi dersini zorunlu veya seçmeli ders olarak açarak üniversitelerin, kaybolma riski bulunan kurumsal hafızayı bilimsel literatüre kazandırması olanaklıdır.

2. Afet Yönetimi Dersinin İçeriği Ne Olmalı?

Kamu yönetimi eğitimi veren lisans düzeyindeki bölümlerde ikinci sınıfta zorunlu ders olarak okutulması uygun olacaktır. Afet Yönetimi (Afet ve Kriz Yönetimi veya Afet ve Acil Durum Yönetimi) dersinin yarım dönem içerisinde ilgili bütün konulara değinilmesini sağlayacak bir içerikle oluşturulması gerekmektedir. Genel olarak ondört hafta süren ders programında bulunması gereken konular başlıklar halinde aşağıdaki tabloda verilmektedir. Ders programının içeriği afet olgusunun bütün yönleri hakkında yarım dönemde verilebilecek bilgileri ve çok disiplinli içeriğini gösterecek şekilde olmalıdır (Tablo 3).

Tablo 3. Afet Yönetimi Dersinin Genel Başlıkları Tablosu

Afet Yönetimi Ders İçeriği	
1. Hafta	Türkiye'nin Afetselliği
	Deprem ve Türkiye
	Meteorolojik Afetler ve Türkiye
	İnsan Kaynaklı Afetler
2. Hafta	Afet Yönetimi ve Aşamaları
	Risk Yönetimi
	Kriz Yönetimi
	Acil Durum Yönetimi
3. Hafta	Afet Yönetiminin Kurumsal Yapısı
4. Hafta	Kentsel Politikalar ve Afet Yönetimi İlişkisi
5. Hafta	Afete Duyarlı Kent Planlaması
	Yerleşim Yeri Değişiklikleri ve Uygulamalar
6. Hafta	Afet Sosyolojisi
	Sosyal Riskler

	Sosyal Kırılganlıklar
7. Hafta	Afetlerin Psikolojik Boyutları
8. Hafta	Afet Yönetiminde Toplumsal Cinsiyet Yaklaşımı
9. Hafta	Afetlerde Sivil Toplum Örgütlenmesi
10. Hafta	Afet Ekonomisi ve Afet Sigorta Sistemi
11. Hafta	Yapı Denetimi Sistemi
12. Hafta	Afet Hukuku
13. Hafta	Avrupa Birliği (AB)'nin Afet ve Acil Durum Politikaları
14. Hafta	Afet Risklerinin Azaltılması Alanında Birleşmiş Milletler Kaynaklı Çalışmalar

*Bu ders içeriği afet literatürü ve müfredat programlarından yararlanmak suretiyle yazarlar tarafından hazırlanmıştır.

Yarım ders dönemi içerisinde afet yönetimi ile ilgili bilinmesi gereken temel kavramlar öğretilmiş, afet yönetiminin kamu yönetimi içerisindeki önemi ortaya konulmuş, afet yönetimi, sosyal, psikolojik, ekonomik, hukuk ve uluslararası boyutu irdelenmiş olacaktır. Topraklarının %94'ü, yerleşim yerlerinin %92'si çeşitli derecelerde afete maruz bir coğrafyada yaşamak afetlerden kaçınmanın olanaksız olduğunu ortaya koymaktadır. Kamu yöneticilerinin de afet zararlarını en aza indirmek için neler yapılması gerektiğini bilmeleri önemlidir. Gelecekte kent yöneticisi olmaya aday kamu yönetimi ile ilgili bölüm öğrencilerinin bu konudaki yeteneklerinin geliştirilmesi de önemli bir zarar azaltma politikasının bir parçasıdır.

Genel Değerlendirme ve Sonuç

Türkiye, jeolojik ve topoğrafik yapısı, iklim değişikliği ve çarpık kentleşmenin etkisiyle afetlerle sık karşılaşan ülke konumundadır. Her yıl binlerce can kaybı, milyarlarca dolar değerinde maddi kayıplar ve ülke kalkınmasındaki olumsuz etkisi, afet zararlarının azaltılmasına verilmesi gereken önemi ortaya koymaktadır. Afet zararlarının azaltılmasında en önemli aktör olan toplumun afetlere karşı bireysel olarak hazırlıklı olması çok önemlidir. Diğer ülkelerle karşılaştırıldığında bilinçsiz toplumların afetler karşısındaki dirençliliğinin ne denli düşük olduğu gözlenmektedir.

Üniversiteler bilimsel bilginin üretildiği alanlar olarak ülke kalkınmalarında çok önemli yere sahiptir. 2008 yılında Türkiye'nin bütün illerinde açılan üniversiteler toplumsal gelişmeye yapacakları katkı düşünüldeğinde umut vericidir. 2008 yılından bu yana bütün illerde kurulan

üniversiteler toplumun bütün kesimlerine ulaşmada önemli bir kaynak durumundadır. Üniversitelerin gerek halkın bilinçlenmesinde gerekse bilinçli yöneticiler yetiştirilmesinde, afet yönetimi içerikli ders programları ile önemli katkı sağlayacakları muhakkaktır. Afetlerin her geçen gün çeşitlenerek etkisini arttırması, ülkenin beşerî sermayesi ve ekonomik sermayesi üzerinde oluşturacağı riskleri en aza indirecektir. Gelişmiş toplumların halkının afetler karşısında gösterdiği soğukkanlı davranışı toplumumuza benimsetmek konusunda daha fazla çaba sarf ederken, geleceğin yöneticilerinin de bu konuda desteklenmesi, kamu yönetimi bölümlerinin zorunlu afet yönetimi dersini programlarına koymaları uygun olacaktır.

KAYNAKÇA

- AHMAD R. (2007), *Roles of the university in disaster management*, The Malaysian Journal of Medical Science, Jul; 14(2): 1-3.
- AYDINOĞLU, M. N., YÜZÜGÜLLÜ, Ö. & ERDİK, M. (1996), *Üniversitelerde zorunlu deprem mühendisliği dersi program taslağı*, Erzincan ve Dinar deneyimleri ışığında Türkiye'nin deprem sorunlarına çözüm arayışları bildiriler kitabı, (Derleyen; Tuğrul Tankut), TÜBİTAK Deprem Sempozyumu, 15-16 Şubat 1996, Ankara.
- EREN, E. (2010), *Yönetim ve organizasyon*, İstanbul: Beta Yayınları.
- ERGÜNAY, O. (2009), *Afet yönetimi: genel ilkeler, tanımlar, kavramlar*, Ankara: Afet İşleri Genel Müdürlüğü.
- ERKAN, B. B. (2007), *Türkiye'de Doğal Afet Risk Yönetimi Eğitimi*, TMMOB Afet Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Ankara
- GÜL H., OKCU, M.t, AKMAN, Ç., AKMAN, E., NEGİZ, N. & KİRİŞ, H. M. (2017), *Nasıl bir kamu yönetimi eğitimi? Kamu yönetimi eğitimi çalıştayı çıktılarının bir değerlendirmesi*, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C.1, S: Özel Sayı, s. 4
- GÜNDOĞDU, O. (2018), *Deprem ve Türkiye, Türkiye'nin afet yönetimi* (Ed. H. Şengün, S.G. Meydan Yıldız, B. Tercan), Ankara: Palme Yayınevi.
- IVANOV A. & CVETKOVIĆ V. (2014), *The role of education in natural disaster risk reduction*, pp.115-130.
- KADIOĞLU, M. (2011), *Afet yönetimi- beklenilmeyeni beklemek, en kötüsünü yönetmek*, İstanbul: Marmara Belediyeler Birliği Yayını.

KARAMAN, Z. T. (2017), *Afet yönetimine giriş ve Türkiye’de örgütlenme, bütünleşik afet yönetimi*, (Ed. Zerrin Toprak Karaman, Asuman Altay), İzmir: Birleşik Matbaacılık LTD. ŐTİ.

MENĐİ, A. (1997), *Kamu yönetimindeki gelişmeler, yerel yönetimler ve Türkiye*, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, S. 1-4 C. 52, s.505-515.

ÖZMEN, B. & GÖKÇE, O. (2018), *Türkiye’nin Afetselliği, Türkiye’nin afet yönetimi* (Ed. H. Şengün, S.G. Meydan Yıldız, B. Tercan), Ankara: Palme Yayınevi.

THAYAPARANA, M., MALALGODAA, C., KERAMİNİYAGEA, K., AMARATUNGAB, D. (2014), *Disaster management education through higher education – industry collaboration in the built environment, procedia economics and finance*, V. 18, pp. 651 – 658.

http://debis.deu.edu.tr/ders-katalog/2014-2015/tr/tr_117_1212_42.html.

WHY IS THE DISASTER MANAGEMENT TRAINING REQUIRED?*

Hayriye ŞENGÜN^a

Murat KÜÇÜKŞEN^b

Abstract

The phenomenon of disasters can be associated with the inner-dynamics of nature or the effect of the human factor in the process of technology use, and their results may be identified with the loss of property and the loss of life. On a conceptual basis, causing physical, economic, social, and psychological damages and interfering with the ongoing life, the disaster affects all parts or a certain part of society through its formation. If the local forces are not enough to overcome the problems, the results might not be easily manageable.

Natural disasters, i.e. earthquake, flood, landslide, avalanche, tsunami, volcano eruption etc., can be listed as technology and/or man-made disasters, major industrial accidents, nuclear explosions, biological weapons, climate change and so on. The distorted development of cities and the increase in the number of people living in the city make cities vulnerable to disasters.

The phenomenon of disaster, which has led to the displacement of many civilizations since the formation of the world, is seen as an important problem with the effect of the urbanization level. In recent years, irregular precipitation, insufficient infrastructure and distorted urbanization, especially in big cities bring life to a halt from time to time.

* This paper has been presented orally in the 16th International Public Administration Forum (KAYFOR16) which is organised by Nuh Naci Yazgan University on February 21-23, 2019 and published as a summary.

^a Assoc. Prof., Bayburt University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, hsengun@bayburt.edu.tr

^b Lecturer, Bayburt University, Demirözü Vocational School, muratkucuksen@bayburt.edu.tr

Turkey, because of its tectonic formation, geological structure, topography, and certain meteorological reasons, has always been a country with a variety of natural hazard risks. Our country is located in the Mediterranean, Alpine and Himalayan seismic zones which is one of the active seismic zones. 92% of the population, 95% of the settlements are located in the earthquake zone of varying degrees, and a significant part of the industry is still in the earthquake-risk zone.

In addition to the loss of life and property, every year, billion dollars of economic losses occur. The vast majority of life losses are caused by unconsciousness and the lack of supervision. The phenomenon of disaster, which requires a multidisciplinary education, is not sufficiently involved in educational processes. This is one of the most important deficiencies in the process of upbringing a conscious community.

In every aspect of educational life, the impact of education on the process of acquiring the correct behaviour is known. Education should start in the family and continue throughout primary, secondary and high school education. In the education process, the fact that disaster phenomenon is included in the subject of many courses is not enough to change the behaviours. On the other hand, in our country, a multi-dimensional understanding of disaster management is not incorporated into the content of a curriculum adequately, but a public curriculum, to be included in the curricula of the public administration or political science and public administration departments will increase disaster awareness. In some universities, it is clear that the disaster management course at the undergraduate level should take into account the dimensions of disaster.

The graduates of the departments, which offer undergraduate level education and include the disaster management courses, start a job that requires more emergency information. However, it is even more important to use the principles of management science in order to take measures before a disaster or on the time of a disaster.

It is important for a student, enrolled in a department related to public administration, to deal with the management dimension beyond disaster education, which is one of the most important problems of the country and is crucial to raise successful disaster managers in the future. Although the distance education programs related to disaster management have content that will make a significant contribution to awareness education, disaster training requires various applications and more work in the field. Incorporating disaster management training into the bachelor's, master's and doctoral degree

programs, the deficiencies of disasters management in public administration can be fulfilled, thus resolution and understanding of new public administration need to be shaped with an understanding of community participation. Disaster cases in the course content should consist of Turkey's disaster potential, urban planning and disaster relationship, disaster law, disaster psycho-social impact and it is important to examine the effect of disaster management and international development within the scope of the course.

In this study, the aims are (1) to reveal how important raising disaster awareness in university education which is the upper stage of education is and (2) to give necessary information about disaster management in various areas of public administration to minimize the loss of life and property. The scope of the study is limited to the introduction of courses on disaster management within the curricula of public administration and political science or public administration departments of universities. In the present study, related research studies are mentioned, the current situation in Turkey is examined and why this topic is discussed in the university curriculum is explained.

Keywords: Public Administration, Disaster, Disaster Management, Disaster Management Curriculum.

